

GIÁ BÁN

ĐƠN VỊ	GIÁ
1 năm	1.000
6 tháng	500
3 tháng	250

Đơn báo phải trả tiền trước.
Số và mệnh giá cho M. TRẦN
ĐƠN PHÂN-ÁI đăng quảng cáo
theo bảng giá chung ngoài trước.

TIENG-DAN

Có điện báo và điện tín
Hanoi - Huế - Saigon

LA VOIX DU PEUPLE

散

民

DEPO LEGAL
INDOCHINE
N°10940

Tánh lành thì
vun trồng mà không
tốt, tánh ác thì cào
giấy mà không thấy
tiêu, vì đều ác nó dễ
nhầm lẫn.

CÁI TÁNH DI-TRUYỀN CỦA DÂN TỘC TA

Phẩm một dân tộc, hợp hâu lại mà lập thành một nước, trải trên ngàn năm, thì tự nhiên có tánh di truyền. Cái tánh di truyền tức là cái thói tục thông hành trong dân gian, kể nói người nghe, cha làm con bắt chước, đời nọ đời kia, lần lần mà truyền khắp trong xứ, thành ra cái tánh tự nhiên thứ hai, không học mà hay, không giảng mà biết, mà gần như là vượt ra ngoài cái không khí di truyền đó. Người Nhật bản có tánh thượng vũ mà đời nào cũng có vũ-sĩ-đạo, dân gian thì có tục mang gươm; người Tàu có tánh dinh thương mà nghề buôn nhiều người thông thạo; suy ra các nước, dân tộc nào cũng đều có cái di truyền riêng của dân tộc ấy, đều tới đã đánh mà đều xấu cũng thế. Cho nên nói cuộc tiến hóa riêng về một dân tộc nào, thì tự trong cái tánh di truyền đó mà phủ thực đến tới, từ bỏ đều xấu, là cái việc đầu tiên, mà sau các công việc khác mới lần lượt thì hành ra được. Nếu không làm như vậy thì dân có sự hay đến đâu mà đem ra thì hành, cũng không khác gì chạm vào cây mực, vẽ trên tường đất, không dính liền chút gì cả.

Dân tộc ta là một nước cổ bên A-dông này, những tánh di truyền như: Chuộng sự văn học, trọng kẻ tài đức, kính kẻ già, thường kẻ trẻ, giúp đỡ những người nghèo người bệnh, cứu nạn trong hoạn nạn tại ương, cho đến hôn nhân tang lễ, cốt tự lòng thành, trái biểu gái trính, giữ làm nền nếp, v. v. đó đều là sự tốt mà đời nọ đời kia, dần dần phát triển ra, cho đến ngày nay, châu chực biến thiên, bề bộn thay đổi, mà cái tánh di truyền đó, còn có cái ảnh hưởng ngầm ngầm lưu hành trong xã hội mà chiếm một cái thế lực vô hình. « Là mất tim ở ngoài đồng nội », (失心野), câu ấy thật là không sai vậy.

Tuy nhiên trong những tánh di truyền, cái tốt vẫn nhiều mà cái xấu cũng không ít, cái tốt thì cần phải phủ thực mà sau mới phát triển dần dần; còn cái xấu thì đào gốc lấp nguồn mà không sao làm cho nó tiêu hẳn đi được. Bởi vậy cho nên hai đời đó thường thương đáp đối nhau mà tiêu trừ, mà nhất là gặp cái khoảng chánh giáo suy đồi, nhân tâm hoang hoặc, thì đều tốt như lan sinh trong cỏ, một ngày một lớn, một đến xấu

như nước lụt dâng, đồng, phá đập vỡ để mà không có cái gì ngăn lại được. Tức như hiện trạng xã hội ta ngày nay, thử hỏi cái tánh di truyền tốt thuở nay ở đâu, thì thật không biết tìm vào đâu, mà còn nói đến cái xấu thì hiện trong thế-giới đều lấy mình làm cái gương. Xin kể mấy điều về tánh di truyền xấu của người mình như sau này:

1) Là học để làm quan. Người sinh ở đời, có học mới khôn, có khôn mới làm hết được bốn phận làm người. Làm quan chẳng qua một việc trong sự làm người đó thôi. Thế mà người mình có một cái tánh di truyền « đi học cốt để làm quan », vì cái tánh đó, cha truyền con nối, trước đây nay làm, dẫn cho ngày nay phép học, phép thi đời ra cách mới, công chiến thương chiến lược lời bèn chun, mà người đi học trong nước, vẫn ôm lấy cái hy vọng « làm quan » làm chủ chốt.

2) Là làm quan ăn lót. Người mình mà chỉ có cái hy vọng làm quan, không phải vì ra mà kinh bang tế thế động ân lộc nước mà thôi đâu, cốt là mượn cái địa vị thế-lực mà làm cái lợi riêng nhà, vì thế nên làm quan mà ăn của dân, cho là một cái quyền lợi tự-nhiên mình được hưởng, lập dờ tánh thành, không ai cho là điều quái lạ hổ-thẹn nữa.

3) Là a-dua người quyền quý. Theo thời đại chuyên-chế, ông quân-chủ là thần thánh bất khả xâm phạm, lần lần rồi đến những chun tay đẩy tớ của ông, cũng không ai dám động đến. Ngu dốt mà cũng xưng là thông minh, bạo ngược mà cũng tán rằng nhân đức. Dầu cho những kẻ nào có dựa được một chút quyền vị nọ mà đứng vào cái địa vị trị dân thì dốt cũng không dám nói đến. Thưa những đến đâu mà cũng pro rằng thanh-liêm, bên mặt đến đâu mà cũng làm tài đức (thử xem mấy bài tiểu sử biểu chương của đám quan trường, công những đơn nguyên-lưu các Phú Huyện, thì gần như trong đời không có ông hồn-quan cũng kể tham lại nào, mà thuận là thần thánh tài năng cả) Vì cái tánh đó di-truyền đã lâu nên bất kỳ việc gì, người ra thì nào, đã là quyền quý thì cứ nhắm mắt tán dương. Thói này thì ngày nay lại thanh bạch hơn ngày xưa, vì không cần phải vua quan mà thôi, xem những tiếng « Văn-tuế » cao xương bằng ngày thì đủ biết.

VĂN-VĂN

Đồ biết

Đồ biết vì sao nước lại nghèo?
Lợi quyền nhà chủ tể tể tể tể.
Lúa khô đồng ruộng bỏ lan cỏ.
Ca hết ao sâu chứa những heo.
Chết chết mỗi hàng không ngà chạy.
Mọi ngàn đường núi cấm ai treo.
Sinh nhai trăm phía cây chừa thể lị
lị buồn nghe tiếng chủ heo.

Đồ biết vì sao nước lại ngu?
Đồ đang một đàng chẳng ra trò.
Tiếng Âu châu tươi vưa quen gió,
Chữ Hán là than đã hóa tro.
Úp mặt vào tường phường lữ trẻ,
Khoanh tay chịu đợi bọn nhà nho.
Mệnh mong biển học đêm dài dằng,
Ngọn đuốc văn minh chiếu ở mô?

Thương ai
Một gánh giang sơn mấy dặm trường,
Thấy người nhiệt huyết nghĩ mà thương.
Trèo non lặn suối bao lần đở,
Đội gió dầm mưa-mây độ thường.
Dầu bể nâng nguyên lòng với nước,
Tang đồng mới cánh tốc pha sương.
Hạt mưa lấm lấm trên da con đấy,
Mấy kẻ chung lo tới bước đường.

Đi đò qua Hát-hải (Lê-thủy)
Một làn nước biếc rộng mênh-mông,
Hát-hải là đây! Có phải không?
Gió thổi à à con sóng gợn,
Nước trong lẻo lẻo bóng trắng lồng.
Đor sớ một dải cây xanh-xả,
Thấp thoáng chân mây núi chấp-
chờng.

Cảnh ấy linh này khôn xiết tả,
Trách mình hồ hững với non sông:
Th. Đ.

4) Là trọng xác thịt. Vì trọng xác thịt nên ngoài sự ăn sung, mặc sướng, ở yên ra, gần như không có tư-tưởng gì nữa, tự mình đã thế mà đối với kẻ khác, cũng lấy cái mục đích đó mà xem xét, nghĩa là không hỏi nhân cách thế nào mà chỉ thấy ăn mặc xa hoa, lầu cao nhà lớn, thì sinh lòng hâm-mơ mà muốn bắt chước theo, dầu cho hại nòi nát giống, mắng mệ dọp cha mà dọp được mục đích thì cũng không từ.

Những điều như thế kể ra không xiết, nếu những điều xấu cũ cứ một mực thanh bạch mà không có cái gì ngăn ngừa, lại thêm cái văn minh xu xác, thế lực kim-liền, nó theo mà thói giục lên nữa, thói thi lừa nọ được dần, sống quá sạch bao nhiêu những tánh di-truyền tốt của ông bà ngày trước, mà có thể cuốn cả hai mươi triệu đồng-báo ta xoay vào cái rùn biển (rùn-luân), mà không sao ngóc đầu giậy được. Ai mà nói rằng cải lương, xưng rằng liên bộ, xin trước như thế thì bắt đầu từ chỗ cái tánh di-truyền của ta mà phủ thực đều tới, bỏ hẳn đều xấu, rồi mới nói đến chuyện khác.

X. T. T.

KHOA-HỌC TẬP-TRÒ NGƯỜI HAY QUI? (1)

Đôi khi ta thấy những đứa trẻ mới đẻ rất quái lạ: hoặc đầu to mà mình nhỏ, hoặc có mắt mà không nhìn, hoặc hai tay mà bốn ngón, hoặc một mình mà hai đầu v. v. Ai chưa từng thấy thì nên đến các nhà hộ sản lớn, tìm những cái chai đựng hàng trẻ con ấy mà xem. Nhiều người thấy thế tưởng là « quái ». Nhưng theo phôi thai học (embryologie) thời như thế cũng là « người », một hạng người đã thụ bệnh từ khi mới đến thế giới.

Người có thai chín tháng. Trong khoảng chín tháng ấy, hai tháng đầu là buổi phôi « preriode embryonnaire », nghĩa là chưa hình thành ra thể dạng con người, bảy tháng sau là buổi « thai » (periode foetale), nghĩa là đã hình thành con người rồi. Những đứa trẻ mới đẻ quái lạ vừa nói ở trên là những đứa đã thụ bệnh trong khoảng hai tháng đầu.

Nguyên sau khi dân bà ăn ở với đàn ông rồi có thai, thời thoạt tiên trong tử cung có một cái trứng. Cái trứng ấy tức là một tế-bào. Đợt 7, 8 ngày sau, cái tế-bào « mẹ » ấy sinh ra nhiều tế-bào « con ». Những tế-bào con ấy liên-liếp lại làm ra một cái bọc, giữa trứng, xung quanh có một lớp tế-bào (tức là tế-bào con liên-liếp lại). Đợt 15 ngày sau, cái bọc ấy nằm ở một nơi, bình như con người tay của ai để vào đó, thành ra khi ấy cái bọc có hai lớp (nói là « là » thời đang hơn thế) bao, một lớp ở trong và một lớp ở ngoài. Lớp ở ngoài tức là những tế bào tương lai sinh ra da, tóc, gân; lớp ở trong tức là những tế bào tương lai sinh ra bộ phận tiêu hóa. Đợt một tháng sau, cái bọc ấy lại có thêm hai lớp tế bào nữa, hai lớp ấy tức là những tế bào tương lai sinh ra lục phủ ngũ tạng. Nói tóm, khi gần được hai tháng, tức là đứa trẻ tức là một cái bọc có bốn lớp tế bào. Về sau, bốn lớp tế bào ấy biến hóa mà làm ra thể giáng con người.

Nếu trong khoảng thời gian hai tháng đầu mà có một nguyên tố gì làm ngăn trở sự biến hóa của bốn lớp tế bào đó nói ở trên, thời thể giáng con người tương lai ấy không được hoàn mỹ; nếu sự biến hóa của lớp tế bào thứ nhất bị ngăn trở thời ngay sau đứa trẻ sẽ có một số quái lạ ở mặt da, nếu sự biến hóa của lớp thứ nhì bị ngăn trở thời sẽ có một số quái lạ ở bộ phận tiêu hóa, v. v.

Nhiều nhà sinh vật học đã dùng trứng gà thí nghiệm để tạo ra những sự quái lạ trong trứng gà con. Các ông ấy lấy trứng gà mới đẻ, dùng những vật như sự lạnh, sự nóng, sự ẩm, sự khô, sự ướt, v. v. để làm ngăn trở sự biến hóa của trứng, rồi bỏ trứng vào trong máy ấp (couveruse) để cho nó nở. Làm như thế thời về sau nó cũng có con gà ra, con gà cũng có tật, con thời mọi cảnh ngộ mà con gà ra, con thời không có tật. Xem qua như thế thời biết những đứa trẻ mới đẻ mà ta thường cho là « quái lạ » thật không phải quái lạ. Nhiều người thấy như thế tưởng là « quái », mới thấy pháp về cùng, rồi đem vứt đi không dám để trong nhà. Làm như thế là không nên.

(1) Xin xem thời sự đặc-biệt số báo sau.

Hải-dâm HAI CON VỊT NÓI CHUYỆN VỚI NHAU

Một hôm hai con vịt mái, cùng nhau lội ăn giữa hồ sen, bỗng chốc một con ngán mặt lại bên con vịt kia mà nói rằng: « Chà ơi, xưa nay người ta họ thường khinh dễ chỉ em là, mà thật ra thì họ có sợ gì ta đâu? »

— Khinh dễ em gì?

— Chà không nghe à? họ cho ta là loài ngu si, không có tài nghệ, cho nên họ có câu: « vịt nghe sấm ». Nhưng họ không nghĩ trong sự giao tế định tội của họ, họ cũng đừng ta làm một vật trọng yếu. Em nhớ lúc em còn ở bên làng kia, chủ nhà em một hôm bắt em với c. đong em nhốt vào lồng; đến chiều giờ khuya, ông ta khấn áo chỉnh tề rồi khấn người c. đong một tay thì xách lồng, còn trên đầu thì đội quả nệp, đến nhà ông chủ mới của chỉ em ta bây giờ đây. Hai chủ thì thảo với nhau một lúc trong phòng, rồi cáo nhau về. Thế là em đã vào tay ông chủ khác. Cách vài hôm sau, ông chủ bắt chong em làm thị đánh chén, chỉ để lại mình em. Bỗng biết chừng nào! Một buổi trưa, em đương ăn giữa hồ này, ngó vào cửa sổ, thấy ông nằm lên

diều tráp, cầm tờ báo xem, về mục thời-sự, ông đọc to mấy tiếng: « ... ông quan ở chỗ ... tên là ... bắt phải đi lễ cho ông chai rượu, quả nệp, 10 đồng bạc, và một cặp ... v. v. » sau lại đọc tiếp luôn: « Ồ! gương mờ-phạm cũng như gương phụ mẫu! Em nghe câu chuyện em tưởng ông trả em lại cho chủ cũ của em chẳng. Ngờ đâu, cách mấy hôm nữa thì em lại gặp chỉ, mà số chỉ cũng như số em lúc trước ... Bữa nay chỉ em ta gặp một trong bốn này, em nhơn khi vắng mà kể chuyện cho chỉ bay. Họ chế ta là nghe sấm, chứ họ xem báo mà họ có biết nghe gì hơn chỉ em mình nghe sấm đâu! »

Vịt kia nghe xong gục đầu, xem bộ hèn hờ rồi trả lời rằng: — Chỉ nói phải, nhưng họ có nghe được nữa thì cái nạn bị đánh chén của ta cũng không tránh khỏi đường nào được chỉ ẹ.

— Cần gì chỉ, lớp tướng đạo thốt, ngày nay họ cũng như mình, ta chỉ thương họ cũng một thuyền một hội với ta mà không biết thân.

Tân-sinh

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KY HUẾ

Bản báo mới nhận được số thứ nhất của Phụ-Nữ-Tân-Văn. Xuất bản tại Saigon, 42, đường Catinat. Giá mỗi số 0\$15. Đổng niên 6\$80. 6 tháng 3\$00. Xin có lời chào mừng bạn đồng nghiệp.

Mấy kỳ thi vào học kh. a năm nay

Mấy kỳ thi vào học tại các trường Cao-lẳng, về niên - khóa 1929-1930 định như sau này:

Trường Mũ-thuật
Ngày 29 Juillet và các ngày tiếp sau, về ban kiến trúc tại Hanoi, Saigon, Huế, và Pnom-Penh.

Ngày 2 Août 1929 và các ngày tiếp sau, về ban vẽ son và nặn (tại Hanoi, Saigon, Huế, Pnom-Penh và Vientiane).

Các thí-sinh không có bằng cấp gì hoặc không có hạn tuổi nào cũng được dự cả. N. ứng người về ban kiến-trúc có ít ra là một cái văn bằng trong các thứ kể ở đầu 3 nghị-dịch ngày 18 Septembre 1924, đều được tăng thêm 1/6 phần điểm.

Ban xin và các giấy má cần, phải gửi đến quan Học - chính Tổng trường (đệ qua quan Thủ hiến bản xứ) trước ngày 10 Juillet 1929.

Trường Thương-nghiep
Đến ngày 5 và 6 Août 1929, tại Hanoi, Saigon, Huế và Pnom-Penh sẽ mở kỳ thi vào trường Cao đẳng Thương nghiệp (ban Thương mại, ban Bưu điện và ban Vô tuyến điện).

Các thí sinh không cần phải có văn bằng gì cả, tuy vậy chỉ những viên tổng sự sở Bưu điện và sở Vô tuyến điện.

Nếu đứa trẻ sinh ra vì nhiều tật quái quái thời nên đem xả nó cho chó sói hoặc vật để làm vật liệu khảo cứu; nếu nó sống được thời nên nuôi nó như các đứa trẻ khác.

Hai-Long

tuyên diện là mới được dự thi vào ban Bưu điện và ban Vô tuyến điện thôi.

Đơn xin và các giấy má cần, phải gửi trước ngày 10 Juillet 1929, lên quan Học chính Tổng trường (đệ qua quan Thủ hiến bản xứ).

Kỳ thi chung

Kỳ thi chung cho các thí sinh vào ban Y tế, Sư phạm, Canh nông, Công chính và Thương nghiệp, sẽ mở vào hôm 17 và 18 Août tại Hanoi, Huế, Saigon và Pnom-Penh. Các thí sinh phải có bằng Cao đẳng hoặc học Pháp Việt và tuổi ít ra là 20.

Kỳ thi chung kỳ gồm có các bài viết như sau này:

1) Luận Pháp văn (nhiên với 4), hạn trong 3 giờ.

2) Toán pháp và một bài tính đồ (nhiên với 3), hạn trong 2 giờ.

3) Bài Luận lý, Địa dư, Hình thể học, Thực vật học, tùy ý thí sinh chọn lấy một (nhiên với 3), hạn trong 2 giờ. Muốn chọn bài nào thì, phải chưa vào đơn xin

(LONG-THO)

Ba người làm ăn lập một người yêu

Chiều 4 mai vừa rồi tại chợ Hố-quận làng Nguyệt - biếu gần sở Long thọ, có xảy ra một chuyện ý mạnh hiệp yếu như sau này:

Nguyễn bà Tôn-nữ-th. Ch. trạc ngoài lục tuần, ở tại làng Lương quán, chiều ấy đi chợ bán 300 trái (nhưng bà nói 400) và có một cô con gái ở làng Nam phước trạc độ 16, 17 tuổi, lại hỏi mua trái, và trả giá 400 là 0\$10; bà ta thuận bán. Có khi nhân trái xong trả tiền ngay; nhưng đêm lại thì chỉ có 300 mà thôi, nên cô nàng liền nói: Thưa bà! sao chỉ có 300? Vậy tôi xin trả bây giờ thôi. — O hay! vừa rồi lần cũng nói với mấy 300, sao bây giờ mấy lại nói ngược thế? Bà ta nói như vậy rồi nhét định không trả tiền lại, bởi thế, cô kim niên rồi mới liền, thì bà liền chụp đầu cô . . .

Và trong lúc ấy có hai người chầu ngoài bà độ chừng trong ngoài 30 tuổi, một người tên Long

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ

JOB

dân ông, một người tên Lâm dân bà, cả hai xong lại đâm, đá, vảy, xé có kim rất là tàn nhẫn.

Kể từ trong cơ may người có lương tâm xót lại thì: kẻ bị thương người bị mắng, chẳng đồ được chút gì.

Có kia bị đập như thế không năm và thì cũng không có thể được chấy được nữa.

Khuya hôm ấy có hương chức làng Ngọc-biểu ra xử. Nhưng thương hại cho những kẻ thân có thể yếu 1 có khi nào được thần Công lý đòi hỏi đến đâu 1!

H. T.

THANH-HÓA

(THO XUÂN)

Cảnh khổ dân quê mua muối. Nguyên ngày 25 April kỷ gả di qua hạt phủ Thọ xuân, bỗng thấy 1 người dân bà mang thai bị đòn dòn quá, không đi nhà thương. Hồi thăm thì họ trả lời rằng: có gì dân, chỉ vì không ăn cơm nhạt được mà phải chịu nhiều nỗi đắng cay như thế. Ở phủ Thọ này mấy năm nay vì việc mua muối mà nhân dân bị phiền lụy nhiều lắm. Mỗi chỉ bán có 5 ngày 5 mà kỳ này thì họ bán về 8 giờ sáng, kỳ sau họ lại bán về 3 giờ chiều, và ai có tiền mua muối thì mới vào lấy được về mua muối, còn ai không tiền thì phải chờ không. Lại nhiều khi bị đập bị đánh tàn tệ như người dân bà nói trên kia. Dân chúng đã kêu gọi khổ mua muối ở tòa Thương phẩm vài lần, nhưng cách xử kiện theo cũng không ăn thua gì.

Người dân bà này không biết có khổ chết không?

Ở 1 ăn để mà sống, mà muốn ăn thì phải chịu chết, nghĩ có buồn cười không?

Hương tâm khách

(QUẢNG XƯƠNG)

Tranh nhau chỉ vì 3 đồng bạc 1. Thuộc ông Thủ chính, hương Quảng Xương, thấy trợ giáo Hán tự tại trường Nga mỹ vừa mới chết, vào ngày tư ba. Ông đốc trường ấy chưa kịp bẩm tâu, mà ngay thứ năm đã có người từ tỉnh về bằng về giấy ngay (ông này là cựu giáo sư).

Các ông khoa mục cùng các người nhà giàu, đã do quan trên sát bầm, mà lại huy 1 lấy làm tức giận, toan tìm cách mà đánh đồ thấy trợ giáo Hán tự đó.

Chỉ ba đồng bạc mà còn tranh dành như thế, !!

Hàng cười

HÀ-TỈNH

(ĐỨC THO)

Bởi tin nê làm

Ở làng Đông cầu tổng Văn làm có bác P an Mân làm lý trưởng đã ba bốn năm nay. Hứa tháng 7 năm ngoái, sớm mai độ 8 giờ, lý trưởng đi đâu không biết, ra gặp một người gánh một gánh rượu lúi đi qua làng ấy. Lý trưởng sức tuần phu ra bắt, tên gánh rượu ấy bỏ gánh đó chạy thoát mất. Lý trưởng bên sức phu gánh rượu ấy về nhà va, rồi mới phó tổng là Phan Chi cũng ở làng ấy sang khám, thì thấy trong gánh rượu ấy có hai ba hũ rượu. Khám rồi lý trưởng niệm mấy hũ rượu ấy lại. Độ chừng một giờ chiều lý trưởng sức tuần phu gánh lúi trình quan. Lúc ấy đi qua xã Công ty ở chợ Trại (Gia 1) thấy kỳ số thấy, bên bảo lý trưởng gánh vào; khi gánh vào đã thấy phó tổng Chi ngồi trong số, thấy kỳ số bảo lý trưởng lấy một chai ra uống, rồi viết giúp giấy lên Thương chánh Lính cấm cho, thì tiện hơn lại hơn có thấy phó tổng ở đây để mời thầy uống một chén chơi cho vui.

Thầy kỳ và phó tổng uống xong bảo lý trưởng gánh về. Lý trưởng ra được một đoạn đường lại bụng nghĩ rằng: nếu mình gánh về thì sợ phép quan, bên bảo phu đáp mấy hũ rượu ấy đi rồi lại thấy trở về không. Phó tổng Phan Chi bên mưu với tên Lê Ty ở làng Lạc thiện lên báo quan.

Cách mấy ngày thì thấy giấy về đòi lý trưởng lên làm tội, lý trưởng lo sợ quá bên sang thưa với phó Chi như giúp cho, thì phó Chi đòi 15\$. Lý trưởng không chịu. Phó tổng lúc ấy tức giận, bên lên tố cáo với quan phủ. Làm sao không biết, mà đến tháng chín thì thấy giấy về đòi lý trưởng lên làm tội. Thương

hại cho lý trưởng phải mất 15\$ để thực tội và lại bị bãi dịch nữa. Bởi tin nê làm, đáng thương cho chủ lý quá thực thà, mà cũng đáng ghét cho anh phó tổng kia có lòng xấu quyết.

Một người biết chuyện

QUẢNG-TRỊ

Lại cái lỵ đây đây. Nguyên trên hai năm nay làng 1 có ông Cửu-Sang là em ông Hộ Trĩ. Ông Cửu-Sang cho em vay mượn. Đến khi Cửu-Sang trả chưa kịp, thì hộ Trĩ mắng nhiếc nhiều đến nỗi Cửu-Sang lấy làm xấu hổ và tức giận, phải đem rượu dấm và đồ tự nhiên nộ cho hộ Trĩ. Xong rồi Cửu-Sang về nhà tự tử.

Lúc đó, hộ Trĩ khiên chôn liền và không cho báo quan, làng chúng tôi sợ nó quyền bèn nên phải tuân theo.

Đã hơn hai năm rồi nay chẳng hay vì sao mà quan tỉnh biết, đòi hộ Trĩ Cửu-Sang lên hỏi, vợ y cứ sự thiệt mà khai, quan lại bắt lý hào khai. Ở dưới thuộc có thừa Điền và hậu Bạt coi về sự khai ấy, hề ai có tiền lo lót thì mới nhận tờ khai mà cho về. (Hộ Trĩ, Lê, Cơ, lý Duân, kiểm Lệnh, bản Kì) Còn ai không tiền thì bắt tội khai và giam lại bắt nhốt ở như Dương mục, Tịch, Lê T. Lêm, Lê Đ. Lê Oa, Lê Cước, Lê Cấn). Nghe đâu còn sắp bắt thêm nữa?

Vả chẳng cái án mạng này đầu cho thế nào, lúc xảy ra, chẳng chết vợ chôn, em chết anh chôn, không thấy kêu nại gì, thân nhân đã không trình báo, thì đương thứ lý dịch cũng tự tiện mà yếm đi. Nay phát giác ra thì tội lỗi hử số quí, ai quí này chịu, còn kẻ khác thì chẳng qua nghe thấy thế nào thì khai thế ấy là xong việc. Có đầu hết bắt lỵ này lại bắt lỵ khác, kẻ giam người thế, chỉ xem theo tiền bạc mà không xét đến nguyên do. Đương lúc bắt hái mà nộp một tờ khai, phải bỏ tiền cả mà mang; cái oan người, chết chưa thấu, mà cái oan người sống cũng không ít. Những án nhân mạng đạo kiếp trong thôn quê, thường là một mối hàng dấm cho người người thừa hành. Vậy mong quan trên lấy công lý mà xét đoán cho công bình, thì dân mới khỏi bị cái lỵ đây đây đây đây.

Dầu làng Văn vận

Bản-hiệu có dẹt các chữ khấn lòng dề lau mặt, khăn cao thấp, khăn ngả sắc lớn nhỏ, khăn lòng to, nhỏ, trắng và có sọc, và các vải nội-hóa và làm các thứ đèn lập, (bougie) trắng, đỏ, v...
Chân - hưng nội - hóa

TOURANE

Mấy lời ngõ cùng cổ-dòng Hội TRUNG-KY-CÔNG-THƯƠNG-LIÊN-HIỆP

Theo điều lệ Hội thì hai tháng sau khi Hội tuyên bố thành lập (9 Decembre 1923 đến 8 Fevrier 1924) thì cổ-dòng phải gửi lên còn lại về cho Hội, vậy mà nay về quá quá tháng rồi mà Hội xét số lại thấy, còn nhà cổ-dòng chưa đóng tiền cổ phần còn lại.

Chiều theo khoản thứ 7 trong bản Điều lệ mà Tòa án chưa đòi lại ngày Đại hội Đồng thành lập thì buộc Hội phải đưa tiền các cổ-dòng chưa đóng hết tiền cổ phần ra Tòa án công chúng để Tòa thu hồi, tiền phải nộp người thiếu chịu.

Vậy xin ngài nào chưa đóng hết, mau mau gửi tiền còn lại về gấp cho Hội, vì công việc ngày càng khó khăn như là sửa nhà Hội Quán mới mua cho hiệp cách để làm kỷ-nghệ, như làm các thứ đèn bạch lập, thuộc các thứ da, sấm nữa để may làm áo-phòng và nước crésyl cũng là buôn bán thủ hóa ở chỉ điểm của Hội ở bên Lào. Công việc như thế này cần có tư bản mới sớm phát đạt, vậy xin các ngài lưu ý mà gửi tiền lại cho Hội.

Nay kính

Hội đồng Quản lý Hội T. K. C. T. H. lai chào

QUẢNG-NAM

Một nhíp rất tốt

Ông Trần đình Quán là một nhà nhiếp ảnh mỹ thuật ở Vinh, nay có phải người con đi du lịch về lấy ảnh bằng cách các tỉnh phía Nam Trung kỳ. Bà con ai muốn được bức ảnh tuyệt đẹp để chơi lâu ngày, k' ông rêu bỏ qua mất cơ hội.

Qua các tỉnh đều có lưu ở thành phố 1 tuần. T. Đ. P.

Thế là định luận

Ông Đỗ-Tự là người phủ Điện ban Tỉnh Quảng-nam. Năm Duy-tân thứ 2 (1903) phong trào Duy-tân đang khắp trong tỉnh, ông đã cùng anh em đồng chí mở trường học tên là « Dương c'inh trường » (quốc ngữ và chữ tây, về miền nhà quê, ở tỉnh Quảng-nam khởi đầu từ lúc đó.) Cách mấy tháng về sau, thì có phong trào xin xâu, học đường bị đóng cửa, văn thân bị t'oi ông Đỗ-Tự tâm tưởng t'oi.

Mãi hạn rồi về nhà dạy học, đến năm phiên biếu 1916, ông lại bị 12 năm tù khổ sai, phát vãng vào Khánh Hòa với ông Lê-dinh-Vương.

Lần từ thứ hai lại mãn hạn, về nhà thì ông cụ thân ông từ trần, kịp đến người con cả: vì thế mà ông nghỉ học ở nhà.

Bình chẳng được mấy ngày thì từ trần, trong khi bình không nó,

Lý trưởng lấy các số tiền đó để làm gì? Vì công tiền thì có công dụng, cũng thế thì có thể diễn, thì cái số công tiền, vốn tiền lời nước trên 1000\$00. Dân tỉnh nhiều cơn đó khổ, mà làng cũng chẳng trợ cấp cho xu nào.

Tháng mười năm Đinh mão chức hào cụ và dân đình trong làng, có 140 người làm tờ thuận, đem cái tờ thuận mà kêu cùng quan phủ, ra đến quan tỉnh, xin sức tỉnh cái công tiền đó rồi sẽ cấp, quan ở sở tỉnh, nhưng hương chức với Lý trưởng xin triển lại, rồi bỏ qua mà không tính gì cả.

Mấy vừa có mấy lần dân quê hạn mà kêu trực, sau kêu lại tòa sứ Falso, xin làng lấy số tiền cứu hoạn mà cấp ngân quỹ, kêu dân cũng đồng ý mà ruộng không phần kể có người không. Quan ở sở về cho phủ, phủ về cho làng tỉnh lấy số tiền đó mà cấp. Làng đã tỉnh số tiền vốn lời có bạc ngàn mà tên Phạm-Duyệt với Lê-Trữ từ lâu về nhau không chịu nhả mà trả cho làng, vì Duật là Hương thôn mà quyền truyền phủ, lúc nhận các số tiền không biết có giao với Lê-Trữ không, nên chỉ dân kêu đó cũng không được xu nhỏ nào, bước qua hôm 24 tháng hai năm nay quan phủ có trật sức ra cho Nam lý trưởng đương thứ là Lê cầu với viên hào phải tỉnh số tiền công tiền đó, thì Lý trưởng này cũng có triển với quan mới.

Tiền nghìn không phân phát cho dân thế mà lại tìm cách bán ruộng công để tư tiêu nữa, như sửa lại cái trường học trong tổng mà phải bán hai mẫu ruộng 110\$00

Đời chỗ ở

Quan Docteur Duval kinh cáo cho bệnh nhân biết ngôi sang ở nhà đường Gia-Long chỗ cũ quan Docteur Bour-geon giờ khám bệnh như cũ.

Buổi mai 6 h 1/2 đến 7 h 1/2. Buổi chiều 12 h 1/2 đến 2 h 1/2.

T.

DẦU KHUYNH-DIỆP

油 藥 傾

Dầu Khuynh-Diệp

trị chứng phòng rất hay.

Ái bị phỏng lửa, phỏng nước sôi, phỏng vôi, v. v. , nấu nước sôi để nguội mà rửa - rồi bôi dầu K. D. vào thì đã mát mà lại mau lành.

Ngài nào, hiệu nào muốn buôn dầu Khuynh-Diệp, xin gởi thơ hỏi giá riêng.

VIEN-DE DISTILLATEUR DONG-HOI

HAO HIEN NU' HIỆP

(PHÚC-NHÌ-MA-TU TRINH-THẨM-ÁN) Dịch - giá: X-L-TÚC-TÚ

Số 10 CHƯƠNG THƠ HAI Một người nữ-hiệp (Tiếp theo)

Đương lúc đó tôi hiện làm chức hàm trưởng, tiếp được cái mạng lệnh của ông Tổng tư lệnh phát biên hàng là chưa phát biên, tôi vẫn có cái quyền, có đủ gì không liên cho việc công hoặc việc tư của tôi, thì tôi cũng bác hết được, không phải là một đầu người đi bắt kẻ đi dìm. Ở nhà 1 hai người cũng chán biết cái trận « Liên quân hiệp ước » phá thiên hoàng này (nghĩa là thuở xưa chưa từng có 1 vị nhân đạo và công nhận cả loài của mà chiến tranh 177) không phải như một trận giặc làm thường kia, lấy cái tình riêng của mình mà chiến ch-

tr- nổi lại làm theo cái lý « bác hoi » lời thôi đó Bởi vậy nên vừa tiếp được mạng lệnh, thì tức khắc tôi phải bỏ vô cấp hương cũng bảo dự bị sẵn sàng, đang chờ cái lệnh « động viên » là khởi hành ngay, việc rộng trên đầu đã phải thi hành như thế, thì xử trí việc tư, thật là giải sầu trăm mối, khó càng thêm khó, biết liệu thế nào!

Tôi nghĩ thay cho HAI ĐỨC NƠ SÍ! Mấy lần nặng nề có tôi hối lòng họ trợ, nặng được có người tin cậy mà trong tổng được an ổn, hẳn trí nhâm cách, mới có một mấy sinh cơ, hoặc giả trong vô tháng thì mục đích hy vọng của chúng tôi có chỗ cảm chắt được, rồi đầu hôm nay sinh ra cái đầu bất trắc như thế, phỏng như tôi thực với nàng, không những ăn tình hai năm phá theo giống nước, e rằng ngoài miệng thì nặng nói với tôi lại một bước mà làm bạn, kỳ thực trong lòng nặng chứa một cái hy vọng mau mau tiến ước cho được sớm, và với một bạn phổ thông nữ

lưu khác, lại càng một thiết sót sản cấp tức. Nay hết nhiên nghe cái lời tức này, thế nào nặng cũng nghĩ rằng, tôi phải lo giữ cái vịnh dự của tôi, vì nước quên mình, xông pha trong trường tên đạn, hoặc giả máu đổ cả giặc, da ngựa bó thây thì ăn tình quan hệ trọn đời của chúng tôi, sẽ bị một lưỡi dao cắt đoạn chừa biết chừng! Nếu không đến như vậy, thì sau khi đã ra trận, tay cái thân của mình mà mình cũng không có quyền tự chủ được, đâu! Hoàng vua Duy - liêm thờ hai nước Đức, là một tác gian hùng đảo ập, để lòng ham ý mà sửa sang dự bị cái trận đánh này đã trải trên ba mươi năm, đáng cho đó nỗi, có phải là việc dễ dàng đâu? Mà đầu cho có đánh hơn được, liêng kén khải hoàn, cũng không biết ở ngày tháng nào. Lại cái thân của tôi chưa xuất phát mà nặng đã hân hĩa là xác, ngọc nát hương tiêu!!

Tôi nghĩ đến nỗi đoạn trường đó

thì có lẽ nào mà dám đem cái tin kinh hãi đó thực cùng nàng khiến cho sinh mạng của nàng phải sinh ra một đau n-uy hiểm! Và lại, sự tình như thế, dầu cho n- giới ở đóng phương, một đời nằm trong buồng kín không có học vấn kiến thức cũng không biết quốc gia và cá nhân quan hệ thế nào, đối với tình cảnh ấy, còn không thể nói đối che đây cho qua chuyện được, huống chi HAI ĐỨC NƠ SÍ là một bậc nữ lưu thông tuệ lợi đời, học vấn uyên bác, dầu tôi không từ chối nặng nặng nằm trên giường bệnh mà nặng đã hân hĩa đến đầu rồi, nếu tôi còn nói đến với nàng thì một tâm lòng thối nát đối với nhau lâu nay, không vì ảnh hưởng đó mà mất cái tin nhiệm hay sao? Tôi nghĩ đến chỗ này nên tôi phải hân hĩa báo gian mà tôi thực có nặng nghe một cách rõ ràng cận kề không dấu chút gì.

Có quá khứ không? Hai người thủ nghĩ HAI ĐỨC NƠ SÍ sau khi nghe mấy lời tôi thực đó thì nặng ra thế nào?

Bà trước hỏi câu ấy rồi quyết điếm hút thuốc, ngồi dựa vào ghế như thường yên lặng để nghe câu trả lời của chúng ta.

Thường thường lâu nay ta thấy những cái ăn mà người ta đem tới như bạn ta khám phá HAO SING nói người đương sự vẫn thấy bạn ta, đây là vợ vàng hồi hã, đem tất những đều hiện trạng mà cáo tố ngay ra, đừng cho bạn ta thay họ mà bân giải cho thấu phát tình hình, bao nhiêu những quan tiết ngày trước, thường hay nói lược mà bỏ sót đi nhiều, đợi bạn ta có hồi giận lại thì họ mới nhắc lại từng đoạn từng khúc mà bỏ những chỗ thiếu sót. Đây có CẢNH AN Bả trước này thì lại khác thế:

Dương lúc ban đầu mới lại, thì đại khái Bà trước có cái dạng với vòng khăn bạc lăm, mà đến khi đi khỏi cái lịch sử người tình nhân, thì kẻ đi đồng dãi, hình như quên hẳn cái mục đích mình lại đây là vì việc gì. Tuy lúc ban đầu, bị bạn ta mấy câu dẫn dụ mở mắt thì Bà trước xem có thay

đôi thái độ, không đến nỗi mơ tưởng khác thường, song cái mới đi tình của Bà trước càng n- ở đã không khỉ và nào nặng đến tội bực, hiện nay chẳng trợn mà về, công thành danh toại, thân thể người tình nhân của mình lại đã bình phục không kien như thường, chính là một nhíp ăn tình mỹ mãn, thỏa nguyện ba sanh, không có chút gì nghĩ ngợi nữa. Dù dầu tình cờ, bị một người nữ hiệp đầu thu nào đó, đối bằng nổi sóng, ở đầu trông không, bởi nhiên trời dầu (hò cái tay thám hiểm ra mà phá hoại). Bà trước bị cái đầu kích thích đó, ảnh hưởng nó chạm vào trong não, sâu đến mấy lũng, thân kinh hoảng hãi, sai hẳn lúc thường, không chịu cái gì quân thức, vì thế nên trong lúc kể chuyện, không phân biệt đầu nào là cấp, đầu nào là hoàn, vừa động đến mỗi thì kéo dây kéo như nói không hay rồi, rồi lại đem những đầu khăn gối, xếp vào đường sau não mà không tự biết. Hiện giờ thì trong lòng toàn không có chuyện gì cả nên lại đem chuyện đó mà hỏi chúng ta.

(Còn nữa)

CREDIT FONCIER DE L'INDOCHINE

(DÒNG-PHÁP-ĐỊA-OC-NGÂN-HÀNG)

Cho vay

Cầm nhà đất
Cầm đồn điền
Lâm nhà
Tậu nhà tậu đồn điền

Giá góp từng tháng nài gốc nài lãi, như góp bộ giả từng năm, từ MỘT đến NĂM năm

Lãi rất nhẹ - Cách giả dễ dàng.
Lần-lội có nhân về các kiểu nhà giá tính rất hạ

XIN HỒI THẺ LỆ TẠI:

HANOI - Hội Sở Bán Hội 89 phố Francis Garnier
TOURANE - Maître PHAN-CAO-ĐOÀN,
Lực-Sự kiêm Quản-Lý Văn Khố tại Tòa Án

để chúng tôi các làng còn dư lại
thì thôi bỏ mua rơm ma dẫu
chén, dư với gạch thì tên phó tổng
ở trong làng đem về xây ngõ và lập
miếu thờ thần nữa. Sở hành gian
của tên phó Ng. không kể xiết, nó
nói: « nếu tôi để anh xã tôi mà trả
tiền ấy cho làng là tôi không phải
ngươi. » Thử giả ng e câu đó thì
rõ tâm địa thế nào.

Vậy xin báo bạch trên tờ báo này
để quan trên hiểu thấu mà xét xử.

Dân làng Phạm vọng Nghiêm

PHANRANG

LỜI RAO LỘN ĐỒ

Bữa 13 Janvier 1923 tôi ở Saigon về, đi
hàng ba, xuống ga Toarane, không biết
ai lấy tiền giả mấy đô vật của tôi đáng giá
51500 đô lại cái giò mây bằng gỗ của tôi
tôi trong bụng nhiều tiền đó lấy, dân chợ
A B và P A B, hiện nay vẫn ở tại commis-
saire Phanrang. Từ đó tới nay không có
ai lại hỏi tôi, nên tôi rao trên báo kỳ trong
hai tuần nữa, không có ai hỏi, tôi xin
đem về phát mãi, bây giờ không phải nói
chỉ được

PHAM-VAN-BANG

Bazar Tonkinois

PHANRANG

BẮC-KY

HANOI

Hội đồng đề hình

Theo lệnh quan Chủ tịch Hội-
đồng Đề hình, Sở Cảnh sát vừa
mới bắt M. Mai văn Tiên, 39 tuổi
buôn bán tại phố hàng gạo ở Đap-
cầu, bị ngờ là có dự vào các cuộc
tự hội của hội kín. M. Tiên hiện
đã bị tố giác.

Khi khám nhà M. Tiên, có tịch-
hiện những giấy-mã. Những giấy
mã ấy sẽ độ lên Hội-đồng Đề-hình
xét.

(T. N. 8 Mai)

Một người Thanh niên

Tuyên cử Hội đồng T. ảnh phố

Ngày 5 Mai vừa rồi ở Hanoi đã
cử hành cuộc tuyển cử Hội đồng
thành phố. Trong số người Việt

nam không ai được đủ lệ cả.
Về số người Pháp thì ông
Marliangers và ông Mandrette được
trùng cử, còn 12 ghế khác và
4 ghế dự bị chưa đủ lệ.
Những ghế chưa đủ lệ chủ chốt
12 Mai cử lại.

HAIPHONG

Tuyên cử Hội đồng Thành phố
ở Hải phòng cũng đã cử
hành. cuộc tuyển cử Hội đồng
thành phố. Trong số người Việt
nam thì có ông Đặng văn Ngân
và Sỹ Kỳ được trùng cử, còn 6
ghế chưa đủ lệ.

Về số người Pháp 16 ghế đều
được trùng cử cả.

NAM-KY

SAIGON

Tuyên cử Hội đồng Thành phố
ở Saigon, ngày 5 Mai vừa rồi đã
cử hành cuộc tuyển cử Hội đồng
thành phố. Trong 7 ghế hội
viên Việt nam, không ai đủ lệ cả.

Trong số người Pháp thì có ông
Ardin và ông De Lachevrotiere
trùng cử, còn 14 ghế khác chưa
đủ lệ.

Mấy ghế chưa đủ lệ đến chủ
nhật 12 Mai sẽ cử lại.

Chú ý! Chú ý!

Ái là chủ tiệm bán thuốc bắc
« CHÍN và SỐNG » nên tìm đến tiệm
QUAN-THANG ở đường CANTON
NAIS N° 78-89 FAIFO là một nhà
buôn bán thuốc bắc, tạp hóa, cuộc
cáo, trú danh từ xưa chỉ nay trải
đã 30 năm dư trên đường kinh-tế,
ai ai đều nghe tiếng; bán ai bán lẻ
là cả phải chăng, ai ở xa muốn
hỏi giá cả gì, sẵn lòng trả lời
ngay:

Xin kính mời quý khách chiếu cố.

Chủ nhân kính cáo

QUAN-THANG

SÁCH-TẶNG

Bản báo mới nhận được quyền
VỢ LÊ YÊU CỦA TÔI của ông
Nam-Thông dịch - thuật xuất bản
tại Hanoi.

Vậy xin có lời cảm ơn. T. D.

MỚI MỜ ! ! MỚI MỜ ! !

Tại Tourane có hiệu sơn
mới mở bán:

Sơn tây, giầu, vernis, thuốc
quét nước với mùi và các đồ phụ
tùng về hàng sơn.

Bán buôn và bán lẻ, giá rất hạ!!

Chủ nhân

NGUYỄN-MẠCH

Đường Dã-Hữu-Vi - TOURANE

PHỤ-AU DIỄN-ĐÀN

MỘT TIẾNG HỌA VÂN

Xem báo Tiếng Dân số 158, một
người trong bọn Nam giới bâu về
vấn đề hôn tặc của phụ nữ trước
nhà, em rất lấy làm hoan nghinh,
uống xin tiếp phổ bày một vài điều
kiến, gọi là tỏ tình đồng ý vậy.

Phượng ngôn Tây có câu: « Il
faut casser le noyau pour en avoir
l'amande », tức ngữ Tàu có câu:
« Vạn sự khởi đầu nan », đều chỉ
rằng: Phàm việc gì, đầu cho sau
này sẽ được lợi lợi đến đâu, đầu
châu lý xác thực đến đâu, trước
khi bước đến còn đường kết quả
hoàn toàn, cũng phải qua một
thời kỳ rất khó khăn mới được.

Ấy là lẽ tự nhiên, nhưng đôi khi
cũng vì cảnh ngộ bất buộc, mà
nhiều người phải uả theo câu « chèo
xuôi mát mái ». Ấy thế mà biết
bao nhiêu điều hay, bị đánh đổ
rồi nguội dần đi. Rồi lại, người
« muốn » làm điều phải thì có, mà
kẻ đem điều phải ra « thực hành »
thì lại biếm hòi, thành thử những
cái tục lệ cũ rích, từ xưa đến nay
truyền lại, đã biết không hiệp với
thời thế li nào, mà cũng nắm giữ.

Tỷ như trong chị em ta, thiếu cái
kẻ tự biết rằng môn thể thao là
rất quan hệ cho sức khỏe của
người, như nó mà đuổi được « ánh
chất phuc tung, tránh được thần
thể yếu điệu lười biếng, hóa ra
mạnh mẽ, siêng năng, biết rằng tục
hôn tặc là hay là khỏe, nhưng khôn
vi, mới bày ra tập xe đạp, đánh
trái lơ, cúp tóc vắn vắn... thì
đã bị lấy cái « chèo ngo » của kẻ
tâm thường mà chưa thì hành được.
Nét cho kỹ, lối ấy tại chị em ta
nhiều lắm. Nói thế, chắc có người
bảo rằng: « Ta sợ dĩ không làm
được, là vì thói đời châm chích,
chờ ta cũng muốn, làm lắm chớ lo
Cứ như câu đó, em xin mượn câu
của Fénelon « Il ne suffit pas d'avoir le désir de
faire son devoir ». Vẫn biết vẫn dễ
thay cũ đổi mới, cũng vì cái nạn
« lạ tại » « chướng mắt » lời biếm nhẽ
của kẻ khác mà chẳng thành công,
nhưng đó là vì chị em, chẳng đủ
nghị lực để chống lại mấy tiếng
công kích bày đó thôi. Bởi vậy ta
nên tìm phương bỏ cứu cái bệnh
« chèo » mới được.

Một cái tục từ xưa đến nay ai cũng
theo cũ, mà tự nhiên xương lên
xóa bỏ, thì cho « lạ » cũng được,
nhưng cũng nên biết rằng cái « lạ »
bao giờ cũng có điều « hay » theo
thường. Có thể vì sự « lạ mắt » mà
sử dụng hết xấu, bỏ được tục
hèn. Xem như hình ảnh thể giới
hiện thời, như từ bao giờ cho đến
bây giờ chỉ giữ lệ cũ đến quen,
thì năm châu cũng vẫn còn nằm
trong đời thượng cổ, có đâu rực
rỡ như ngày nay mà đến điện lóa
trời, đường rầy húa đất, người
đi trên chín tầng mây, kẻ lặn
dưới ba lớp sóng... Ấy chẳng
phải là nhờ cái « lạ » mà loài
người được hưởng ánh sáng văn
minh đó ư? Vậy chúng ta có nên
vì cái nạn « lạ mắt » của chúng ta
phải ngăn trừ điều lợi chung cho

chị em chúng. Xin đáp rằng: « Đã
làm người, tức nhiên phải có đủ
tri giác, đủ nghị lực để chống
trả bọn « tưởng tượng » kia, há vì
cái « chướng » mà lại bước, miễn
là chúng ta biết điều hay mà theo,
điều hại mà tránh là được.

Ấy thế, tuy tục hôn tặc trong
bạn quần thọa ta chưa ai bàn
đến, nhưng nay ta đã hiểu cái hại
đề tặc (còn mất thì giờ, tốn tiền
học, hại vệ sinh) thì có thì hành
nếu có người bài bác sự lệ nữa,
xin chị em trả lời ngay rằng:
« Đều lệ, đều mới đời trước thành
ra để cho đều quen đời nay, mà
đều lệ, đều mới bây giờ, về sau sẽ
ra đều cũ và đều quen, và chữ
« tiện lợi », sẽ trọn thặng sự « khó
cỏi » mà hóa ra « dễ coi » vậy.

Hồ-Thị-Huyền-Mai.

TƯ TƯỞNG MỚI

THẺ-KỶ THONET

Văn minh vật-chất giúp sức cho văn minh tinh-thần

Nếu muốn trong nhà được LỊCH-SỰ một cách PHONG-
NHÃ theo lối KIM-THỜI, thì phải có một bộ SALON bằng
THONET theo kiểu ghế « Ngự » chất chắn đẹp đẽ, không
phải làm theo kiểu ghế THẢO rồi LẬP như ghế Bắc chớ vào.

Một bộ gồm có: 1 cái bàn, 4 ghế ngự, một ghế dài (canapé).
Nếu dùng thêm một chân đèn (salette), 1 ghế nằm đọc
sách (không theo kiểu xích-đá) 6 ghế con để phòng ăn,
loại bằng Thonet cả, trên treo một lồng đèn bằng Thonet
lồng kính vẽ đủ mùi vừa được sáng và mát mắt tuyệt là
PHONG-NHA đến bực!

Ái không tin, xin mời đến xưởng thợ hiệu QUANG-
VINH-HUNG tại ĐÀ-NẴNG (Tourane) ngã tư cây thông.
Đồ tốt giá rẻ ai ưng kiểu gì hiệu ấy làm cũng được cả.

HIỆU CÁT-THÀNH

MỚI ĐỜI CHỖ Ở

Hiện tôi mới dời xuống số nhà 40 Hàng
Gai Hanoi xin kính trình các quý khách biết.

Những sách, truyện giấy bời. Các
thứ đồ da như là: giấy, tẩy giấy
ta, cưa ngựa, yên ngựa, ví da,
cặp sách, giấy lưng văn văn Các
thứ tập hóc như là: chò, ướp hoa
pháo Việt-nam Bình địa lối thanh,
mã, bút viết, tờ lụa, the lĩnh, hàng
tẩy hàng ta.

CÁC THƯ SÁCH CỦA BÀN HIỆU XUẤT BẢN:
Hàng-Lê nhất thông chỉ một bộ 0\$70
Linh-nam đặt sử một bộ 1 10
Truyện lạ nước nhà một bộ 0 30
Thơ năm thích nghĩa 0 15
Vi nghĩa quân tình 0 30

Đàn bà Đông-Phương (cấp ra)
Đại lý: sách của Quan-bát tông thư, sách
Nguyễn-công-Trừ của ông Lê-Thước, sách
của Cù Cù Lương-gôn Như, sách của Nam-
Hoa-thư-Quán-Nam-định, sách của Nguyễn-
Kính công-ty Hải-phòng.

Các ngài nào cần mua hàng gì thì xin gửi
thư ra, bản-hiện sẽ xin gửi theo lối hình thức
giao ngân (Contre-Remboursement) ngài nào
cần dùng Catalogue viết thư gửi bản-hiện xin
gửi ngay.

Nay cáo bạch

CÁT-THÀNH

N° 40 Rue du Chanvre Hanoi?
TONKIN

ĐẠI QUANG DƯỢC PHÒNG

N° 40 Boulevard Tổng-Đốc-Phương, Téléphone 10 CHOLON. - Chi-Điểm Phố Hàng Đường 47 HANOI.

Thượng-Hải huyết trung bửu hiệu con Bướm.

Thuốc này đã có thấy thuốc thí-nghiệm rồi bảo không có sự độc địa chỉ trong thuốc cả. Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi
phải uống huyết trung bửu này nó bổ khí huyết và mạnh mẽ trong mình không biết bao nhiêu mà kể, vậy xin quý ông quý bà nên mua mà dùng, còn một chứng rất
hay như ham đắm-dục thái quá thì tạng thận đã kém suy thì phần ngưng lạnh uống thuốc huyết trung bửu chừng một tuần lễ thì biết công lực thuốc hay dường
nào. Còn những người vì sự không tốt uống thuốc này đối ve sau sanh sữa nhiều lại mát. Thường khi con nít mất sữa lại khi huyết chưa đủ thành bệnh Cam-tích
thương cho nó uống càng tốt, những người đàn bà dương kinh không đúng hoặc trễ hoặc sệt uống thuốc có sức mạnh sau dương kinh đúng tháng, những người
học sanh phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết hóa kém sắc mặt như giấy, uống thuốc này sanh máu tươi tốt, những người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu
đuối, hay dùng thuốc này thì tự nhiên tóc xanh và đen lại có sức mạnh.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi, mỗi lần một muỗng ăn súp, vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Mỗi ve lớn giá là 2\$00, mỗi ve nhỏ 1\$20. - ĐẠI-LÝ: Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Nam-kỳ đều có bán.

 <https://www.archives.gov>